

Kommunikáció

4. évfolyam

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. Beszédfejlesztés, anyanyelv	Órakeret 13 óra+1óra gyakorlás
Előzetes tudás	Egyre pontosabban végzi a tanuló az artikulációs gyakorlatokat.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési célja	Analóg mondatok utánmondása, alkotása.	
Fejlesztési feladat	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok
<ul style="list-style-type: none"> – Feladatokat egyre rutinosabban végezni. – Megmutatni a megnevezett képet, illetve önállóan megnevezni. – Jól használni a metakommunikációs jeleket. – Érzékelni a jól és hibásan ejtett hangok közötti eltérést. – Ismerni a gyűjtőfogalmakat. – Mondataiban bővítményt használni. – Képről néhány mondatot mondani. 	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Gyűjtőfogalmak körének bővítése. – Főnevek toldalékai: helyhatározó és részeshatározó. – Mondatbővítés kérdőszó segítségével, tárgy, melléknév, helyhatározó alkalmazásával. – Tárgyak, személyek tulajdonságai. – Egyes és többes szám differenciálása, megfogalmazása. – Ok-okozati összefüggések. <p><i>Tevékenység</i></p> <p>Eseményképről rövid mondat alkotása: alany, állítmány. A mondat helyességének vagy hibás megfogalmazásának jelzése. Analóg mondatok alkotása segítséggel. Mondatok bővítése hol? kinek, minek? kérdőszavak alapján. Melléknévvel a tárgy vagy kép milyenségének megfigyelése,</p>	<p><i>Mozgásnevelés:</i> légzőgyakorlatok.</p> <p><i>Ének-zene:</i> hallásfejlesztés.</p> <p><i>Játékra nevelés:</i> szabályjáték.</p> <p><i>Számolás-mérés:</i> tájékozódás, időrend.</p>

	<p>megnevezése. Jellemző tulajdonságok gyűjtése tárgyról, személyről. Gyakorlás szituatív helyzetben. Cselekvéssorról történet kitalálása helyes nyelvtani megfogalmazással. Egyszerűbb időrendi sorrendek felállítása. Témakörökhöz kapcsolódó szövegek, mondókák, versek tanulása.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	<p><i>Képsor, azonos (olyan), különböző (más), eleje (szó), vége (sor), alá, fölé, mellé, ügyes, hibás. Beszédszervek és a kapcsolódó fogalmak ismerete.</i> Tárgy, kép, sor, sok-kevés, <i>figyelem</i>, jó-rossz, kérdés, ruha, étel, gyümölcs, bútor.</p>	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2. Társadalmi érintkezési formák		Órakeret 19 óra+2 óra gyakorlás
Előzetes tudás	Egyszerű szimbólumokat megért, használ a tanuló.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési célja	A megismert, alapvető viselkedési szokások alkalmazása iskolai és otthoni környezetben.		
Fejlesztési feladat	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok	
<ul style="list-style-type: none"> – Kapcsolatokat reálisan megítélni. – Megfelelő módon köszönni, felszólítás nélkül. – Saját öltözékére vigyázni, ha hiányosságot tapasztal, jelezni. – Fegyelmezni magát, sorba állni ruhatárnál, pénztárnál. 	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Nagyszülő megmutatása fényképről. Képek, diafilmek jelenetei alapján a látható események megfogalmazása. – Cselekvések megnevezése segítséggel. – A válaszok és a valódi események összehasonlítása. – Kívánságok kifejezése, helyes megfogalmazása. Mások kívánságainak meghallgatása, teljesítése. – A segítség kérésének módjai. – Távolságtartás játék és baráti kapcsolat esetén üzletben, utcán, nyilvános helyen. – Kapcsolat első lépése:— 	<p><i>Játékra nevelés:</i> szerepjáték, didaktikus játék, szabály-játék.</p>	

	<p>ismeretlen gyermekkel, felnőttel, – újonnan megismert emberekkel.</p> <p><i>Tevékenység</i> A képhez tartozó saját érzések megfogalmazása. A képen felismert érzelmek megnevezése. Szituációs helyzetekben a kívánságok realitásának megítélése. Helyes, helytelen kívánságok, visszautasítás megfogalmazása. A távolságtartás fokozatai barát, családtag, vendég és ismeretlen esetében. Az elkövetett hibák felismerése, javítása legyen természetes. Közös játék során szabályok betartása, a vereség elviselése, öröm társai sikere fölött. Mozi-, cirkusz- és színházlátogatások alkalmával érdeklődés, társak és a többi néző zavarása nélkül. Kis csoportban részvétel kulturális és sporteseményeken, viselkedés megfelelő módon.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	<p><i>Jó gyerek, élős, ijedt, tanácstalan, hibás, javítható, segítség, gondoz, család, győzelem, vereség, messze-közel ismerős-ismeretlen, előadás, szünet, taps, unalmas</i></p>	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	3. Testünk és személyes teendők		Órakeret 24 óra+3óra gyakorlás
Előzetes tudás	A tanuló eligazodik a lateralitás területén.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési célja	A személyes teendők egyre biztosabb ellátása.		
Fejlesztési feladat	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok	
<ul style="list-style-type: none"> – Az ápolat és ápolatlan (haj), tiszta és piszkos (köröm) megkülönböztetése. – Gondosan, rendszeren öltözni, 	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Testünk. Testrészek megnevezése, megmutatása. 	<p><i>Játékra nevelés:</i> szerepjáték, szabályjáték, didaktikus</p>	

<p>vetközni.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Megállapítani, és jelezni szüleinek, tanárainak, ha ruhája gombhiányos. – Néhány jellemző ételt felsorolni napszakhoz rendelve. – Ismerni az étkezéseket megelőző előkészületek sorrendiségét, kellékeit és azok megfelelő használatát. 	<ul style="list-style-type: none"> – Kézmosás, fogmosás, WC-használat. – Betegség, egészség. A tisztaság és egészség kapcsolata. – Köröm, haj, szempilla megnevezése, ápolása, az ápoláshoz használt eszközök megnevezése. – Fodrász, kozmetikus, manikűrös műhelyének látogatása, munkájának és eszközeinek megfigyeltetése. – Öltözködés. Az öltözködés sorrendje. – Irányítás mellett a ruhadarabok, ruházat részeinek megnevezése. – Évszakoknak megfelelő öltözködés. – Kopott és új ruhák különbségei és hasonlóságai. – Étkezés. Főétkezések. Terítés. Néhány étel megnevezése. – Az étkezésnél használt eszközök megnevezése segítséggel. – Tízórai, uzsonna napszakhoz rendelése. – Reggel – reggeli, dél – ebéd, este – vacsora. – Ételféleségek, eszközök csoportosítása. – Ünnepi étkezés, ünnepi ételek és meleg ételek. – Nyers és főtt ételek. – A hetes, napos munkája. <p><i>Tevékenység</i> Tisztasági felelős a tisztség vállalásával tanulótársai haját, körmét naponta megnézi, jelzi, mit tapasztal. Képről a pozitív és negatív tulajdonságok megállapítása. Próbálkozás a ruhát összehajtására, helyre rakására. Nevezze meg önállóan a ruhák színeinek, egyéb jellemzőinek önálló megfogalmazása.</p>	<p>játékok.</p> <p><i>Életvitel és gyakorlat:</i> személyes szükséglettel kapcsolatos teendők.</p>
--	--	---

	<p>Szokásos ételek megnevezése. Segítséggel az étkezéshez szükséges kellékek összegyűjtése és előkészítése, terítés, elpakolás. Az ételeket megnevezése. Az ünnepi étkezés jellemző kellékeinek kiválogatása képek alapján. A konvencionális beszédformák gyakorolása és tudatos használata: „Jó étvágyat!” „Kérem szépen!” „Köszönöm szépen!” Ünnepi szokások kialakítása.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	<p>Jó étvágyat! Köszönöm! ételek, <i>evőeszközök</i>, hetes, napos, <i>feladat</i>, <i>leszedés</i>, <i>folyékony</i>, <i>illatos</i>, méret, <i>kopott</i>, <i>divatos</i>, <i>elavult</i>, <i>régimódi</i>, nagy méret, kis méret, <i>körömápolás</i>, <i>arcápolás</i>, <i>hajápolás</i>, tiszta, piszkos, <i>ápolatlan</i>, <i>egészséges</i>–<i>beteg</i>, <i>kezelés</i>.</p>	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4. Tájékozódás térben		Órakeret 24 óra+3óra gyakorlás
Előzetes tudás	A tanuló biztonsággal tájékozódik szűkebb környezetében.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési célja	Téri tájékozódás függőleges és vízszintes, előre és hátra irányban.		
Fejlesztési feladat	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok	
<ul style="list-style-type: none"> – Mondataiban használni a bővítményeket. – Ismerni a gyűjtőfogalmakat. Mellékneveket, határozószókat használni, kérdezni, hangsúlyozni. – Felismerni könyvből, képről is a valóságban tapasztaltakat. – Ismerni az iskola utcájának nevét. 	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Alaposabb tájékozódás a terem tárgyai, tartozékai között. – Balesetek megelőzésének feltételei. – Mentő, tűzoltó, rendőrségi autók jellemzői. <p><i>Tevékenységek</i></p> <p>Mondatalkotás helyhatározóval és cselekvéssel. Helyviszonyok gyakorlása.</p> <p>Kapcsolat keresése más helyiségek különbözőségét,</p>	<p><i>Mozgásnevelés:</i> térbeli tájékozódás.</p> <p><i>Számolás-mérés:</i> tájékozódás: helymeghatározás, viszonyítás, fő irányok.</p> <p><i>Olvasás-írás:</i> térorientációs gyakorlatok: téri relációk megnevezése.</p> <p><i>Játékra nevelés:</i> szerepjáték, didaktikus</p>	

	<p>azonosságait illetően. Falusi padlás régiségeinek tisztogatása, pince eszközeinek megfigyelése, megnevezése. Képek alapján az emlékek felidézése, megnevezéssel, főfogalom alá rendeléssel. Maketten vagy képeken lakás berendezése, emlékezve, illetve felhasználva saját lakóhelye példáját. A helyiségek berendezési tárgyainak összeválogatása és megfelelő elhelyezése. Szervezett látogatás formájában mentőállomás, tűzoltóság, rendőrség jellemzőinek megfigyelése. Képek alapján emlékezetből a látottak azonosítása, megnevezése. Az iskolába jutás során igénybe vett járművek megnevezése, utcanevek megemlítésével, segítséggel. Gyalogosan az útvonal utcáit megnevezni. Megkülönböztető jelzések megismerése, felismerése.</p>	játék.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	<p><i>Egészséges, egészségtelen, veszélyes, biztonságos, raktár, hűvös, nedves, hordó, prés. eszközök, főzőeszközök, evőeszközök, felújítás,</i></p>	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	5. Tájékozódás időben		Órakeret 25 óra+3óra gyakorlás
Előzetes tudás	A tanuló a változásokat érzékeli.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési célja	Az idő fogalma és a kapcsolódó cselekvések összekötése.		
Fejlesztési feladat	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok	
<ul style="list-style-type: none"> – Ismerni a napszakok és étkezések megnevezését. – Felismerni képekről, 	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Hétfégi napok. – Tegnap, ma, holnap 	<p><i>Játékra nevelés:</i> szerepjáték, didaktikus játék.</p>	

<p>biztonsággal az évszakokat, a jellemző képeket kiválasztani, összerendezni.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Használni a ma, tegnap, holnap fogalmát. Mesélni napi élményeiről. – Elhelyezni a napszakokat illetően a különböző cselekvéseket, történéseket. – Beszédében ragokat, határozószavakat, igekötőket használni. 	<p>fogalmának kialakítása.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Évszakok változásainak megfigyelése. <p><i>Tevékenységek</i></p> <p>A „tegnap ... volt”, „holnap ... lesz” kifejezések használata segítségével.</p> <p>napszakokhoz kapcsolódó étkezések.</p> <p>Képes napirend készítése. Képes órarend készítése. Napirend összeállítása.</p> <p>Télen a téli sportok, nyáron a fürdőzés emlékeit őrizve az iskolában képekről felidézés, kiegészítve egyéb történésekkel.</p> <p>A hét napjainak felsorolása jó sorrendiséggel, saját életének eseményei hozzárendelése.</p> <p>A hétvégi napok kiemelése, jelölése jellemző képpel.</p> <p>Képről a saját heti elfoglaltság mutatása, elmondása.</p> <p>Téli-nyári sportok megnevezése.</p>	<p><i>Számolás-mérés:</i> tájékozódás: naptárban, napszakok, igeidők, életkor.</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Napszakokhoz kötött étkezések neve. <i>Időjárás, viharos, , fürdőzés síelés, dér tegnapelmúlt, lesz, munkanap, hétvége, pihenőnap, program, nap, felkelő nap, lenyugvó nap.</i></p>	

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>6. Élőlények</p>		<p>Órakeret 19 óra+2óra gyakorlás</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Állatokhoz, növényekhez érdeklődve közelít.</p>		
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési célja</p>	<p>A növények és állatok közötti azonosságok, különbözőségek megmutatása, megnevezése.</p>		
<p>Fejlesztési feladat</p>	<p>Ismeretek – tevékenységek</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – A tanultak alapján összehasonlítani, megkülönböztetni, főfogalom alá rendezni, emlékezetből felsorolni a látottakat. – Érteni a rész-egész viszonyát. – Bővíteni szókincsét a 	<p><i>Ismeretek</i></p> <p><i>Növények:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Pálmaház, fűvészkert, házi kert, liget, erdő, parkok megtekintése. – Növény részeinek 	<p><i>Ábrázolás-alakítás:</i> növény- és állatábrázolások, festmény, rajz, színezés, agyag, gyurma.</p>	

<p>határozószókkal, igékkel, használni a felkiáltó mondatot.</p>	<p>bemutatása, megnevezése.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Virágoskerti illatok, színek, formák. <p><i>Állatok:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Háziállatok és kicsinyeik, megnevezésük. – Gazdasági udvar fogalmának kialakítása. – Néhány erdei állat bemutatása. <p><i>Tevékenységek</i> Hajtások ültetése, növény locsolása. A vázákban víz cserélése. Zöldségek megnevezése, ízük, illatuk felismerése. Egy-egy növény részeire bontása, a részek megfigyelése, megnevezése. Tanulmányi séta eltérő évszakokban lehetőség szerint azonos helyszínre, fotó, videofelvétel készítése a látottakról, ezek összehasonlítása, elemzése. Csoportosítás főfogalmak alá. Állatok etetése, táplálékuk megnevezése segítséggel. Állatkerti séta, állatsimogatás. Élő környezetben a legismertebb állatok jellemzőinek, kicsinyeinek megfigyelése, megnevezése. Összehasonlítás, megkülönböztetés. Tulajdonságaik alapján főfogalom alá rendezés.</p>	<p><i>Ének-zene:</i> dalok a témákkal kapcsolatban.</p> <p><i>Játékra nevelés:</i> szerepjáték, didaktikus játék.</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p><i>műanyag zamatos, hosszúkás, növekedés, hervadás, kihajt, hajtás, ág, rész illat, baromfiudvar, gazdasági udvarhasznos, vemhesség, dorombol, emlősök fürge, veszélyes,</i></p>	

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>7. Előkészület a felnőtt életre</p>	<p>Órakeret 19 óra+2óra gyakorlás óra</p>
---	---	--

Előzetes tudás	A tanuló türelmesen várakozik, szemlélődik vásárlás során.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési célja	Biztonsággal eligazodás a boltban.	
Fejlesztési feladatok	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok
<ul style="list-style-type: none"> – Emlékezetből néhány jellemzőt felsorolni a látott termékekből. – Megnevezni vagy megmutatni, melyik termék hova tartozik. – Felismerni a jellemző jegyeket, a megismert tárgyakkal, képekkel csoportosításokat végezni. – Elemi szinten egymáshoz rendelni a munkaeszközöket és a különböző foglalkozásokat. – A látott eszközök közül a legjellemzőbbeket megnevezni, megmutatni. – Szerepjátékban gesztusokkal kifejezni magát. 	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Vásárlás önkiszolgáló boltban, viselkedési szabályok betartása. – Foglalkozások. A tanuló tágabb környezetében előforduló, különböző foglalkozású emberek munkájának megismertetése, eszközeik bemutatása, csoportosítása. – Iparosok munkájának megismerése, eszközeik csoportosítása. – Iparosok bemutatása élőben és képekről. <p><i>Tevékenységek</i></p> <p>Az áruk nézegetése, megnevezése, megmutatása, csoportosítása, főfogalom alá rendezése.</p> <p>Szervezett közértlátogatás alkalmával önállóan összeválogatott áruk kosárba gyűjtése és a pénztárhoz vitele. A fizetés módja (készpénz, bankkártya). Csomagolás (ha lehet, nem műanyag zacskó használatával, inkább kosár, textil).</p> <p>A környéken lévő asztalosműhely, cukrászda, varroda, üzletek megtekintése.</p> <p>Megismerkedés a tárgyak tulajdonságaival és néhány munkafolyamat kezdő és végső állapotával (kenyér készítése, hajvágás, ruha varrása).</p>	<p><i>Játékra nevelés:</i> szerepjáték, didaktikus játék.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	<i>Vegyí áru, papíráru, iparos, faanyag, kábel, zsinór, veszélyes, megrendel, ráfizet,</i>	

foglalkozás, szakma, adminisztrátor, karbantartó, feladat.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	9. Ünnepek		Órakeret 19 óra+2óra gyakorlás óra
Előzetes tudás	A tanuló alkalomhoz illő ruházatban jelenik meg az iskolai ünnepélyeken.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési célja	Az adott év ünnepi eseményeinek felidézése emlékezetből.		
Fejlesztési feladatok	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok	
<ul style="list-style-type: none"> – Az események szereplőit, kellékeit megfigyelni, azokat visszaidézni, elmesélni, megmutatni. – Egyre aktívabban bekapcsolódni egyénileg is az ünnepi készülődés folyamatába. – Ismerni verset, dalt valamennyi ünnepről. – Képekről felismerni, megnevezni az ünnepeket, felsorolni jellemzőiket. 	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Verstanulás. Dalok tanulása. – Terem dekorációjához díszek készítése. <p><i>Tevékenységek</i></p> <p>Készülődés az ünnepre. Verstanulás, énekek gyakorlása. Önálló feladat végrehajtása (ajándék vagy jelkép készítése, a felhasznált anyagok megnevezése, jellemzése). Tanulótársaival közösen és egyénileg is versek, énekek tanulása. Az ünnepekkel kapcsolatos fogalmak gyakorlása, ismeretei csoportosítása. A különböző ünnepekhez tartozó eseményképek összehasonlítása, megkülönböztetése.</p>	<p><i>Ábrázolás-alkatás:</i> dekoráció, ajándék készítése változó technikával.</p> <p><i>Ének-zene:</i> az ünnepnek megfelelő énekek tanulása, előadása, zenehallgatás az ünnephez kapcsolódóan.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	<i>Felvonulás, boldogság, ajándékozás, fegyelmezett boldog, hatalmas, díszes,</i>		

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	<p>A tanuló képes</p> <ul style="list-style-type: none"> – a mellékneveket, határozószókat, igéket és egyre gyakrabban a viszonyzókat és a melléknévfokozást is használni. – örömmel és figyelemmel megmutatni képen családját, megnevezni családtagjait, ismeri közvetlen családi viszonyait, gesztusokkal vagy képről meg tudja mutatni szülei munkáját.
---	--

	<ul style="list-style-type: none">– összehasonlításokat végezni, tud főfogalmi csoportosításokat végezni tárgyi cselekvéses szinten.– összekapcsolni a napszakokat és az étkezések megnevezését, az idő múlását napszakok viszonylatában eseményhez kötötten érzéklni, ismeri a munkanap, pihenőnap fogalmát. <p>Ismeri a napok sorrendjét.</p> <ul style="list-style-type: none">– egyre biztosabban használni a beszéd közlő és kérdező funkcióját.– együttműködni szociális kapcsolataiban, köszönni felszólítás nélkül, megfelelő módon; iskolán kívüli alkalmakon az elvárt módon viselkedni: fegyelmezi magát, tud sorba állni, várni ruhatárnál, pénztárnál. <p>Ismer verseket, mondókákat, dalokat, és azokat mozgással, ritmussal tudja kíséreni. Szívesen hallgat meséket, és részt vesz azok előadásában (szerepjáték, bábozás).</p>
--	---